

Trošarine na področju kmetijstva

Trošarina je praviloma davek na luksuzne ali monopolne izdelke. Je samostojna dajatev, ki skupaj z DDV oblikuje sistem obdavčitve prometa.

Trošarino ureja Zakon o trošarinah ZTro-1, Uradni list RS, št. 47/2016:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7128>

Podrobneje izvajanje zakona ureja Pravilnik o izvajanju Zakona o trošarinah:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV2329>

Povrnitev trošarine za goriva, ki se uporabljajo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, ureja Pravilnik o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV13250>

Prvi Zakon o trošarinah se je pri nas začel uporabljati leta 1999. Ministrstvo za finance je oktobra 2015 v javno obravnavo posredovalo predlog novega ZTro-1. Cilji predloga zakona so bili posodobitev, vsebinska prenova, odprava administrativnih ovir, odprava nejasnosti, ki so se pokazale pri izvajanju predpisa v praksi ter uskladitev določb z evropskimi direktivami, predvsem z Direktivo Sveta 92/83/EGS o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače. Na področju kmetijstva so najpomembnejše spremembe pri trošarinah za vino in žgane pijače. Pomembne so predvsem novosti na področju opredelitve malih proizvajalcev alkoholnih pijač in načina plačevanja trošarine.

ZTro-1 se je začel uporabljati s 1. avgustom 2016, za male proizvajalce žganja, ki so imeli v lasti kotel za kuhanje žganja, se je uporaba novih določil prenesla na 1. januar 2017.

Trošarina se plačuje od trošarinskih izdelkov, proizvedenih na ozemlju Slovenije, vnesenih z ozemlja drugih držav članic v Slovenijo ali uvoženih v Unijo.

Trošarinski zavezanec je oseba, ki proizvaja, vnaša ali uvaža trošarinske izdelke ali trošarinske izdelke odpremi iz režima odloga v porabo oziroma trošarinske izdelke dobavi ali pridobi iz omrežja. Priglasiti se mora Finančni upravi Republike Slovenije.

Trošarinski izdelki so:

- alkohol in alkoholne pijače (pivo, mirno in peneče vino, druge fermentirane pijače, vmesne pijače in etilni alkohol, pri čemer se vsebnost alkohola meri pri 20°C),
- tobačni izdelki (cigarete, cigare, cigarilosi, tobak za kajenje, izdelki, namenjeni vdihovanju, brez izgorevanja),
- energenti in električna energija, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje, razen šote in biomase.

Trošarina za pivo in mali proizvajalci piva

Mali proizvajalec piva je oseba, ki v koledarskem letu proizvede največ 20.000 hektolitrov piva. Trošarina se plačuje od piva z vsebnostjo alkohola, ki presega 0,5 vol. %. Lastna raba, za katero ni obveznosti prijave in obračunavanja trošarine, je 500 litrov piva na gospodinjstvo. Mali proizvajalec piva trošarino do 20.000 hektolitrov piva plača v 50 % znesku od splošno veljavne višine, ki znaša 12,10 evrov za 1 vol. % alkohola za en hektoliter piva. Davčno obdobje je koledarski mesec. Obračun je potrebno predložiti do 25. dne naslednjega meseca in plačati do zadnjega dne v tem mesecu.

Trošarina za vino in mali proizvajalci vina

Mirno vino in peneče vino sta izdelka z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol. %, ne presega pa 15 vol. %, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo, ter mirno vino z vsebnostjo alkohola, ki presega 15 vol. %, ne presega pa 18 vol. %, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo in da ni oplemeniten. Mali proizvajalci vina so z novim zakonom opredeljeni kot osebe, ki imajo v lasti ali uporabi vsaj 0,1 hektar vinograda (prej je bila meja 0,05 hektara) in največ 20 hektarov ter z lastnega grozdja letno pridelajo največ 100.000 litrov vina. Priznana lastna raba vina znaša 600 litrov na gospodinjstvo (in ne več 240 litrov na odraslo osebo) in zanjo ne velja obveznost prijave in obračunavanja trošarine. Trošarina za vino ostaja 0 evrov za 1 hektoliter vina. Če bo uzakonjena trošarina višja od 0 evrov, bodo imeli mali proizvajalci administrativno ugodnost, da bodo lahko vložili obračun trošarine za vino do 25. februarja tekočega leta za preteklo leto. Če za določeno leto ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine, poročanje ni potrebno. Bistvena in dolgo pričakovana pa je tudi novost, da lahko mali proizvajalec vina pridobi dovoljenje davčnega organa, da odpremlja vino v režimu odloga osebi v drugi državi članici z elektronskim trošarinskim dokumentom (EMCS) v računalniško podprtem sistemu. Carinski urad bo izdajal EMCS v imenu proizvajalca.

Trošarina za žganje in mali proizvajalci žganja

Novi zakon področje žganjekuhe usklajuje z Direktivo Sveta 92/83/EGS in ne dopušča več razlikovanja med proizvodnjo v tržne namene in za osebno porabo (ki je bila doslej določena v letni višini do 500 litrov žganja na proizvajalca). To pomeni, da vse proizvedene količine zapadejo pod obveznost plačila trošarine, ki pa za male proizvajalce znaša 50 % splošno veljavne, ki je pri nas določena v višini 1.320 evrov za 100 % prostorninske vsebnosti alkohola za hektoliter etilnega alkohola. Mali proizvajalec žganja je po novem opredeljen kot oseba, ki proizvede do 150 litrov 100 vol. % alkohola, medtem ko Direktiva Sveta 92/83/EGS malim žganjarnam dopušča proizvodnjo do 10 hektolitrov čistega alkohola. Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo si prizadevali, da bi bila pri nas priznana količina tolikšna, kot jo dopušča evropska direktiva, vendar je bilo nasprotovanje Ministrstva za finance taki rešitvi z argumenti, da bi to predstavljalo neloyalno konkurenco industrijski žganjekuhi, da predlogu za »davčne odpustke« nasprotujejo druge nevladne organizacije in predvsem zdravstvena stroka. Proizvajalec, ki presega 150 litrov čistega alkohola, torej s celotno količino zapade pod 100 % trošarino. Mali proizvajalec žganja obračuna trošarino za davčno obdobje, ki traja od 1. maja preteklega leta do 30. aprila tekočega leta. Obračun mora predložiti do 31. maja za preteklo

davčno obdobje, plačati pa najkasneje do 30. junija. Davčni organ ob prejemu obračuna trošarine malega proizvajalca vpiše v evidenco trošarinskih zavezancev, s čimer se ukinja obveznost prijave ali pečatenja kotla. Obračuna z ničelno trošarino ni potrebno vlagati. Po uveljavitvi novega zakona je moral mali proizvajalec žganja prvič vložiti obračun trošarine za obdobje od 1. januarja 2017 do 30. aprila 2017. Malemu proizvajalcu žganja, ki je imel v letu 2016 v lasti ali uporabi kotel za kuhanje žganja, je davčni organ še zadnjič odmeril trošarinsko obveznost v skladu s prej veljavnim zakonom z odločbo do 30. aprila 2017.

Trošarine za alkoholne pijače:

- 12,10 evrov za 1 vol. % alkohola za en hektoliter piva,
- 0 evrov za en hektoliter mirnega vina,
- 0 evrov za en hektoliter penečega vina,
- 0 evrov za en hektoliter drugih fermentiranih pijač,
- 132,00 evrov za en hektoliter vmesnih pijač,
- 1.320,00 evrov za 100 vol. % alkohola za en hektoliter etilnega alkohola.

Vračilo trošarine za energente, ki se porabijo za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, za fizične osebe

Pri povrnitvi dela trošarine za energente za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije je z novim zakonom določeno, da so do vračila upravičeni tudi lastniki ali upravljavci gozdov, ki v registru niso nujno vpisani kot nosilci kmetijskega gospodarstva. Delež povračila ostaja 70 %, kot doslej se obračunava na podlagi dejanske rabe in največ do višine normativne rabe.

Pravilnik o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

S 1. januarjem 2018 se je začel uporabljati nekoliko spremenjen Pravilnik o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. Prinaša nekaj manjših, za vlagatelje koristnih sprememb. Vrača se 70 % zneska povprečne trošarine za dizel gorivo za leto 2017. Fizične osebe – nosilci kmetijskega gospodarstva - zahtevke vlagajo enkrat letno, do 30. junija 2018 za preteklo leto. Upravičenci do vračila dela trošarine za leto 2017 so vlagatelji, ki so imeli na dan 30. junij 2017 v RS v uporabi toliko gozda in kmetijskih zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe (GERK), da skupna normativna poraba znaša vsaj 540 litrov, oz. vsaj 150 litrov za gozd. Če je lastnikov gozda na kmetijskem gospodarstvu več, izpolnijo vlagatelju pooblastilo, ki je del zahtevka. Če lastniki gozda niso člani kmetijskega gospodarstva, lahko zahtevek vložijo le sami, kar je novost, ki jo je prinesel novi pravilnik. V skladu s pravilnikom podatke o zemljiščih (kot dokazila) pridobi organ finančne uprave po uradni dolžnosti in jih vlagatelj ne prilaga.

V primeru spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva – kmetije v obdobju uveljavljanja vračila trošarine (torej v koledarskem letu 2017), se upravičenost do vračila prizna novemu nosilcu. Tako po novem ni več pogoj, da je moral biti novi nosilec član kmetijskega gospodarstva 30. junija 2017. V letošnjih prvih mesecih je bilo tudi nekaj primerov, da je nosilec gospodarstva umrl v letošnjem letu, zahtevka vračilo trošarine za leto 2017 pa ni vložil. Po pojasnilih Finančne uprave lahko zahtevek vloži nov nosilec kmetijskega gospodarstva. Svetujemo pa, da na kmetiji najprej naredite spremembo nosilca in nato le ta vloži zahtevek.

Normativna poraba

Uveljavlja se povračilo za dejansko porabo, vendar največ do najvišje normativne porabe goriva in znaša po skupinah:

- 200 litrov na hektar njive, njive za rejo polžev, jagod na njivi, trajnih rastlin na njivskih površinah, rastlinjaka, rastlinjaka s sadnimi rastlinami, matičnjaka, trajnega travnika, hmeljišča v premeni, ekstenzivnega sadovnjaka, travinj z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, začasnih travinj in kmetijskega zemljišča v pripravi (skupina 1),
- 420 litrov na hektar vinograda, intenzivnega sadovnjaka, hmeljišča, oljčnika ali ostalih trajnih nasadov (skupina 2),
- 50 litrov na hektar plantaže gozdnega drevja (skupina 3),
- 15 litrov na hektar gozda (skupina 4),
- 60 litrov na hektar gozda (odprava posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov).

Po novem je v skupini 1 (200 l/ha) več vrst zemljišč, ki do sedaj niso bila uvrščena med upravičena, ali pa so bila uvrščena v posebno skupino, kot je bilo kmetijsko zemljišče poraslo z gozdnim drevjem, s tem pa je bila upravičena nižja normativna poraba (15 l/ha).

Zahtevek za vračilo trošarine

Zahtevek za vračilo trošarine je potrebno vložiti na predpisanem obrazcu TRO-A do 30. junija 2018. Obrazci so na voljo na spletnih straneh finančne uprave www.fu.gov.si, v strojnih krožkih in na enotah javne službe kmetijskega svetovanja. Od konca januarja 2018 so na voljo novi obrazci, vendar je mogoče zahtevek za leto 2017 vložiti tudi na starem oz. dosedanjem obrazcu. Vsi zahtevki, ki so že bili vloženi na starem obrazcu, bodo enakovredno obravnavani. Finančna uprava priporoča vsem, ki zahtevka še niso vložili, da uporabijo novi obrazec, saj bo z njim postopek vračila hitrejši. Za leto 2017 se zahtevki vlagajo klasično z obrazcem, za leto 2018 (vlaganje prihodnje leto) pa je predvideno tudi vlaganje preko portala e-Carina, ki naj bi sicer začel delovati sredi letošnjega leta. Za odločanje o zahtevkih so pristojni finančni uradi, ki opravljajo naloge s področja trošarinskih predpisov (v njihovem okviru delujejo oddelki za trošarine). Poleg vložitve pri oddelkih za trošarine, se zahtevek lahko vloži (osebno ali pošlje po pošti) tudi v finančnih pisarnah (bivše davčne ali carinske izpostave), ki so praviloma v istem kraju kot sedež upravne enote. Pri pošiljanju po pošti priporočamo pošiljanje na krajevno pristojni finančni urad in tam locirani oddelek za trošarine.

Zahtevek se vloži na osnovi originalnih računov za kupljeno gorivo na bencinskih servisih ali pa računov za strojne storitve, na katerih je navedena količina porabljenega goriva in izjava izvajalca storitve, da za navedeno gorivo ne bo sam uveljavljal povrnitve trošarine. Računov se zahtevku ne prilaga, na vlogo se vpiše le število računov, ki so osnova za povrnitev. Upravičenec mora račune hraniti 10 let, pristojnemu organu pa jih predloži na njegovo zahtevo.

V obrazec vpišemo površino zemljišč, dokazil o zemljiščih pa ne prilagamo, saj jih pridobi pristojni organ sam. Potrebno je natančno vpisati površine na dan 30. junij 2017, saj v primeru neskladja z uradnimi evidencami finančni organ lahko zahteva dopolnitev ali popravek zahtevka. Če nimate natančnega podatka o površinah, to rubriko pustite prazno, saj jo bo izpolnil pristojni organ iz podatkov uradne evidence.

Večja normativna poraba zaradi podlubnikov

9. februarja 2018 je bila objavljena sprememba pravilnika, ki prinaša povečano normativno porabo za gozdove, ki so bili prizadeti zaradi prenamnožitve podlubnikov in sicer se s 15 poveča na 60 l/ha. To velja za parcele, na katerih bo posek, na osnovi odločbe Zavoda za gozdove, opravljen v letu 2018 in bo znašal 35 ali več m³ lubadark na ha. Fizične osebe bodo tako tovrstne zahtevke vlagale v letu 2019.